

Deklaracja na rzecz rozwoju polityki społecznej z okazji Jubileuszu 40-lecia Instytutu Polityki Społecznej

Polityka społeczna rozwija się w czasie i reaguje na zmiany w otoczeniu. Od powstania jej nowoczesnych instytucji w XIX wieku przeszła przez długi okres rozwojowy, aby osiągnąć dojrzałość pod koniec wieku XX. W pełni rozwinięte współczesne państwo nie może się obejść bez polityki społecznej. Stała się ona ważnym elementem polityki, współodpowiedzialnym za poziom i jakość życia obywateli, warunki pracy, a także wyrównywanie szans oraz zmniejszanie ubóstwa materialnego i niematerialnego. Jako przedstawiciele nauki chcemy jak najlepiej poznać i wyjaśnić reformy dostosowujące politykę społeczną do zmian uwarunkowań i poglądów. Pragniemy też, aby nasza wiedza i ekspertyza płynąca z badań mogła być włączona w proces demokratycznej polityki. Z kolei jako nauczyciele akademicy dążymy do rozwijania form i kierunków nowoczesnego kształcenia kadr dla organów władzy oraz administracji rządowej i samorządowej, a także podmiotów pozarządowych i prywatnych odpowiedzialnych za politykę społeczną. Biorąc pod uwagę tak sformułowane cele na kolejne dekady, Instytut Polityki Społecznej na swoje 40-lecie przyjmuje następującą deklarację:

- 1. Najogólniejszym ideałem dla polityki społecznej jest społeczeństwo ludzi wolnych, równych i solidarnych, współpracujących ze sobą dla dobra wspólnego z poszanowaniem różnic etnicznych, kulturowych i religijnych.*
- 2. Polska polityka społeczna powinna być oparta na międzynarodowych standardach praw człowieka traktowanych integralnie. Władze publiczne we wszystkich swoich politykach, w tym w polityce społecznej, są odpowiedzialne za ochronę, poszanowanie i realizację praw osobistych, politycznych i społecznych wyrażonych w dokumentach prawa międzynarodowego i europejskiego.*
- 3. Władze publiczne są odpowiedzialne za zagwarantowanie każdemu obywatelowi i stałemu mieszkańcowi Rzeczypospolitej Polskiej dostępności do dobrej jakości świadczeń zabezpieczenia społecznego oraz usług społecznych, w szczególności z zakresu ochrony zdrowia i edukacji.*

4. *Opieka nad dziećmi, w tym niepełnosprawnymi, oraz osobami dorosłymi o zwiększonych potrzebach opiekuńczych jest kluczowa dla istnienia i rozwoju społeczeństwa. Świadczenia i usługi w tym zakresie powinny mieć priorytet w polityce społecznej z uwzględnieniem zasady wyrównywania podziału pracy i opieki (pracy nieodpłatnej) między kobietami i mężczyznami.*
5. *Przyszłość systemu zabezpieczenia społecznego oraz ubezpieczeń społecznych zależy w znacznym stopniu od liczby zatrudnionych. Dlatego doceniając poprawę sytuacji na rynku pracy wskazujemy, że priorytetem musi być dalszy wzrost zatrudnienia, w tym przez działania aktywizacyjne skierowane do bezrobotnych oraz inwestycje w jakość pracy.*
6. *Praca jest jedną z podstawowych aktywności gospodarczych mężczyzn i kobiet, a gdy jest dobrej jakości przynosi im korzyści materialne i niematerialne. Polityka społeczna powinna sprzyjać pełnemu zatrudnieniu przy minimalizacji przypadków pracy niespełniającej obowiązujących standardów i zachęcać do inwestycji w jakość zatrudnienia.*
7. *Kryzys demograficzny, starzenie się społeczeństwa, automatyzacja i robotyzacja procesów produkcji stanowią wyzwania dla wielu działów polityki społecznej – w szczególności, polityki rodzinnej, polityki ochrony zdrowia, rynku pracy i polityki migracyjnej, zabezpieczenia społecznego, polityki mieszkaniowej oraz usług społecznych.*
8. *Wobec tych wyzwań polityka społeczna wymaga aktywności państwa, które projektując nowe rozwiązania i instrumenty powinno także wspierać rozwój lokalnej polityki społecznej, wspólnie z samorządami, organizacjami społecznymi, instytucjami dialogu społecznego i obywatelskiego.*
9. *Zarządzanie polityką społeczną powinno włączyć w proces decyzyjny, realizacyjny i kontrolny wszystkich interesariuszy w ramach dialogu społecznego i obywatelskiego, włącznie z obywatelami i mieszkańcami niezrzeszonymi, w szczególności tymi, którzy są w najgorszej sytuacji ekonomicznej i społecznej.*
10. *Szanując dużą różnorodność rozwiązań ustrojowych w Europie i na świecie, doceniamy korzyści płynące z kreatywnego przyswajania przez Polskę najlepszych zagranicznych wzorów i doświadczeń w polityce społecznej, jakie wyrastają z tradycyjnych i nowoczesnych idei interesu publicznego, równowagi społecznej, pomocniczości czy międzyludzkiej solidarności. Polska polityka społeczna powinna uczestniczyć w międzynarodowych sieciach wymiany wiedzy i doświadczeń, aby móc świadomie i odpowiedzialnie korzystać z rozwiązań sprawdzonych za granicą.*